

Др. ОСТАП ГРИЦАЙ

КАТАЛЬОГ

Видавництва: „Чайка“

1921 1923

КИЇВ • ВІДЕНЬ • ЛЬВІВ
ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

Слово від Видавництва.

Видавництво „Чайка“ поставило собі завданням, з одної сторони видавати кращі твори сучасних українських письменників, з другої ж — і то головню! — видаванням добрих українських перекладів визначних оповіданих і драматичних творів з європейських літератур, дібраних фаховими знавцями й попереджених пояснючими, літературно-критичними передмовами, задовольнити вищі домагання українського громадянства що-до лектури й літературної освіти. Зазнайомлення рідного громадянства із світовою літературною творчістю не лишиться без впливу на витворення літературного інтересу й вироблення замилювання до красного письменства серед найширших кол нашого громадянства. Такими міркуваннями керувалися основники видавництва „Чайка“, ставлячи головним завданням видавництва видавання „Бібліотеки світових класиків“.

Поширення знання найкращих романів, новель та драм світового письменства — це одно з найважливіших завдань видавництва „Чайки“.

Редакція „Бібліотеки світових класиків“ даватиме переклади визначніших творів світової літератури, у першу чергу французької, англійської, німецької, італійської і скандинавських літератур від XVII. ст., друкуючи кілька найвизначніших і найбільш характеристичних творів важніших авторів; — на всякий спосіб не залишатиме уваги таких письменників, що мали вплив на дальший розвиток світового письменства і що їх твори витичували нові напрямки, лягли в основу нових літературних течій.

Маючи це все перед очима, видавництво не жалуватиме ні коштів ні труду, щоб відповісти цьому завданню, яке ставлять до видавництва вимоги сучасної культури.

Видавництво „Чайка“.

Досі появилися ось такі твори:

І. Українські автори.

А. Крушельницький: „Змагання“. Повість. 8⁰, 415 + (1) ст. Ціна 46.800 а. кор., 70 цент.

„Змагання“ — це друга частина з більшого романового циклю нашого автора на овиді галицького життя у війсьній і повоєнній добі. Вступом до цього циклю були авторові повісті: „Як промовить земля“ і „Як пригорне земля“. Перша з них як з ідейного так і з артистичного боку була повна яскравих промахів. Зате ж друга вводить нас уже доволі цікаво в розгарт громадянських відносин, витворених у нас війною, — а саме в боротьбу молодого дідича-ідеаліста (Заячківського) з мужиками, які надихалися на російських фронтах духом більшовизму. Правда, як цілість, розбуджує і ця повість критичні сумніви, особливо ж подобою головного героя Заячківського, який і як психологічний тип і як майбутній репрезентант основного світогляду нашого роману не поставлений автором відразу рішучо й однозначно (мабуть зза хибного заложення в першій частині). Ще найбільше переконуючо змальований тут психологічний підклад мужицької боротьби за землю. А повість „Змагання“ розгортає перед нами дальші картини тої боротьби за землю. Але сила слова й малюнку нашого автора росте від сторінки до сторінки. Ця друга частина і з ідейного і з чисто артистичного боку виявляє значний поступ, — означає взагалі в цілій творчості Антона Крушельницького замітну ступінь розвитку. Автор, правда, вже в повісті „Як пригорне земля“ створив де-кілька сцен, які, ради їх артистичного рівня, можна б порівнювати з кращими картинами в повісті Кобилянської „Земля“: як ось Заячківський раює полем, промінням і природою, як мужики нараджуються, як старий Петро відчуває і думає і кілька інших. Але коли тут час до часу зайвий

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

ретардивний момент надто ускладнює хід подій (Левко) — особливо ж при кінці — а індивідуальність головного героя, Заячківського, засильно залежна від чисто зовнішніх чинників, то повість „Змагання“ виявляє вже краще чергування головних, рішачих моментів та гострішу релефність головних героїв і їх односторонніх.

Передовсім маємо тут таке багатство що-найздоровіших і найвлучніших думок про найглибші питання нашого громадянського життя, що з цього погляду можна з нашого воєнного, прозо-епічного письменства рівняти з цією повістю А. Крушельницького мало. Особливо ж усе те, що наш автор каже про другого головного героя своєї повісті, посла Лисовського, це просто вражаюча спроба артистичної синтези одної з найбільше типових (відемних) духовостей в історії нашої новітньої національної творчості. І, як, така одна з дуже нечисленних епічних подіб у нашій найновішій повісті, яким треба признати репрезентативне значіння (чого про подобу Заячківського сказати ніяк не дасться). Хто з наших людей хоче порозуміти гаразд, у чому трагедія безталанного проводу де-яких керманичів національної роботи в Галичині останньої доби, в чому його гріхи і злочини, в чому його невідповідальна, майже ніким непомічувана провина, — той нехай візьме до рук цю повість Крушельницького і нехай читає раз, другий і третій усе те, що наш автор каже тут про вдачу і вчинки пана посла Лисовського. В цій подібі є глибинь національного трагізму і будучий історик культури нашого часу на схилі ХІХ. ст. не сміє її поминути, бо це вже не простий собі малюнок, але вповні здраматизований живучий тип.

Але не тільки зза цієї подоби аристократичного демократа чи там демократичного аристократа-посла варта і треба читати цю гарну книгу Крушельницького, від найкращих сторінок якої так і бе на читача жаром крові нйаглибшого серця, найглибшого сумління народу. Хоч тут і там ще стрічається надто розтягнені, чисто рефлексійні моменти — ось хоч би зараз з початку!, — хоч нема тут ніякої чисто романової дії, хоч розмови вкупі з рефлексійними й резонуючими партіями в колі головних моментів заповняють трохи не $\frac{3}{4}$ частини цілої книжки — зза чого ще багато а-епіч-

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

ної хиткості! — то все таки окончне вражіння цього твору Крушельницького додатне. Картина розмови Заячківського з дружиною про те, чого не добачуємо в житті, картина тихого ставу вночі, перші яви Лисовського і його характеристика, сцена охочої праці мужиків на полі Заячківського — з красивою подобою бадьорої Ганни! — візія народного суду над злими провідниками, сцена творчої праці кооперативних урядовців та сцена між Василем і Лисовським на подвіррі Народного Дому, картина зборів членів Повітової Кооперативи, плавба урядової комісії Дністром — це все вартісні малюнки культурно-історичного значіння і престижу, ніяка побутовщина, тільки доволі артистичний символ народньої долі в переломовий час нашого національного життя. А притім все і всюди відгуки позитивного, животворного світогляду героя, його радісне „Evviva la vita“, яке при кінці нашої повісти гомонить замітно піднеслими, ніби органовими, акордами пориваючого гимну хвали життю. Ще раз: це цінна книжка.

А. Крушельницький: „Дужим помахом крил“.

Роман. Перший том. 8⁰, I. частина 212 сторін.

Ціна 23.400 а. кор., 35 цент. II. частина 192 сторін. Ціна 23.400 а. кор., 35 цент.

Другий том. 8⁰, I. частина 248 сторін. Ціна 27.000 а. кор., 40 цент. II. частина 252 сторін.

Ціна 27.000 а. кор., 40 цент.

Ці два томи третьої части воєнного романового циклю А. Крушельницького — це поки-що одинокий у нас письменницький пам'ятник наших визвольних боїв у Галичині 1918 р. в ширших розмірах. Його наголовок — „Дужим помахом крил“ — це не пуста фраза. Бо цей пам'ятник поставлений автором з таким пієтизмом для національних зусиль, їх героїв та їх окрівлених могил, з таким захопленням святою національною справою, словом, — таким дужим помахом крил громадянського духа й поетичної уяви, що треба цьому романові Крушельницького признати значіння історичного документу. Читач так і відчуває, як в автора

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

разом з величию і труднощами його артистичного завдання росте спромога поетичного вислову й малюнку. Коли в повісти „Змагання“ подибується ще тут і там місця де-що публіцистичного характеру, мало сконцентровану розливність форми та думок, то роман „Дужим помахом крил“ намагається розкривати перед нами скрізь гостро обрисовані картини подій, руху та переживаного, не тільки говореного життя. Правда, — великий ряд дієвих осіб, що їх автор виводить на овид нашого роману, не виявляє скрізь твердої руки безумовно доцільного проводу автора. Де-які особи з першин частин, — як ось Левко — губляться зовсім. Сам головний герой цілого романового циклю — Заячківський — в романі „Дужим помахом крил“ не грає тої ролі, яка властиво личила б йому відповідно до його престижу в повісти „Змагання“. Є теж де-кілька інших осіб, які в коло подій нашого роману попадають принагідно, або не виявляють тривкіших, оригінальних обрисів. Так само цілість подій не виявляє скрізь простолінійної перспективи, тільки — тут і там — зігзаги принагідних епізодів та питсмих авторові ретардивних моментів. Але ці, чисто артистичні недостачі, — легко зрозумілі з огляду на великі розміри придуманого малюнку! — все таки не всилі нарушити вищої гармонійності в ціловиді нашого роману, сотвореної автором силою могутнього внутрішнього пережиття. Як гасло визвольного бою падає в тихі містечка й села, як воно рвучим вогнем обхоплює жаждущі душі ідеалістів, мрійників волі та горючі серця молоді, як ця революційно-боева стихія кипить і шаліє що-раз дужчими хвилями — це все малює Крушельницький з глибоким відчуттям, яке згодом стає пережиттям читача. Що в середовищі львівських боїв автор відтворює подобу пок. Дмитра Вітовського, це власне надає романові значіння історичного, тим більше, що й інші герої тих наших колишніх боїв за Львів, згуртовані довкола Вітовського, відтворені на історичній основі. Малюнки цих індивідуальностей з чисто психольогічного боку вимагали б може більше диференціяції — особливо в напрямі від світла до тіней — таксамо як картини членів державного секретаріату та їх ролі проти провідників військових потрібували б мабуть тут і там тонших психольогічних рисів. Але може саме такі, нештудерні,

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

прості своєю дійсною правдою малюнки зберігають суть історичної дійсності найкраще! І те годиться тут підчеркнути. Зрештою увесь той спосіб, яким Крушельницький зображує нашу останню боротьбу за Львів та наш оконечний відступ, свідчить про таку точність, сумлінність та фактичний труд автора при збиранні, розслідуванні та уgrupуванні історичних матеріалів, що приходить тут іноді думати про документальність малюнків Золя. Здалося б, правда, більше уподоблювання й менше описування, іноді ж простого реферування, але може не можна забувати, що це в нас перша спроба великого твору на тлі 1918 р. Не так документально, зате ж більше погідно-поетично виходять у нашій романі малюнки провінційальної молоді та її захоплення визвольною боротьбою. Це може наймиліші картинки тут, повні справді молодецького ідеалізму й ентузіазму, кинені на папір та вирисовані автором тремтячою із зворушення і тому трохи хиткою рукою, — особливо в подобах Зосі, Летивітра, Ромка і Юрка — але з таким, сказати б, батьківським теплом поета, що хочеться читачеві до цих його Летивітрів все наново вертати. І так само гарно змальована постать о. Сріблярчука. Як провінційні молоді гімназисти складають присягу, як вони раюють першим крісом, як уперше машерують та уперше співають зажуреній Україні, що її розвеселять, — це все намальоване у Крушельницького кохаючою рукою поета і громадянина, свідомого провідника і друга цієї молоді. Таким самим теплим почуванням є овіяні й гарні картини з життя української казарми — ось нпр. після наступу на цитаделю! — та українського фронту. Менше героїчно виявляється за те все те, що тут не є військовим фронтом і військовою боротьбою, але і в тім напрямі видержує Крушельницький лінію глибшого суспільного малюнку (нарід і наша війна, Лисовський і Заячківський як воєнні діячі).

Словом — це твір, сотворений автором попри всі недостачі дужим, животворним помахом власної душі і глибоко відчутій душі та трагедії українського народу Галичини. Цим твором — подібно як і повістю „Змагання“ — Крушельницький доказав, що від колишніх своїх промахів у стилі „Як промовить земля“ — він нині дуже далеко. Що він постійно розвивається і що

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

можна від нього надіятися ще кращого. З обговореними тут романами став Крушельницький у ряді найповажніших представників нашої повоєнної романової творчости.

А. Крушельницький: „Орли“. Комедія в чотирьох діях. Друге видання. 8^о, 266 + (2) ст. Ціна 28.800 а. кор., 45 цент.

Цей твір — це спроба комедії вищого типу. Ціловид виведених тут автором сцен з громадянського життя на галицькій Україні передвоєнної доби — доволі трагічний. Це, сказати б, гостро сатиричний підсумок темних сторін даного національного середовища: соромного егоїзму, опортунізму, безхарактерности та принагідної подлости нетямущих т. зв. провідників і такої ж безпросвітної безхарактерности серед широких мас у народі. Значить, артистичний ідеал нашої комедії — це *castigando dicere verum*. „Те, що я бачив і в Галичині — пише автор у передмові — і далеко поза межами моєї Галичини на великій Україні, наказує мені поставити перед очі своїм землякам поки-що наше галицьке дзеркало, в яке нехай приглядаються ті, хто будував, будує й стане ще заходитися коло державного будування України“. Завдання, без сумніву, цікаве і з огляду на теперішній момент у нашій історії — двічі важне. Може тому вже Іван Франко в колишній своїй оцінці цієї комедії — написаної ще в р. р. 1905/906, — висловив побажання, щоб вона могла явитися на сцені. Автор резигнує скрізь із дешевеньких жартів наших традиційних сценічних видовищ з їх паними мужиками й гопаками. Зате ж він з глибин щирого громадянського почування розгортає перед нами в рамках одної провінційної виборчої акції оригінальні картини політичного двобою між двома провінційними кандидатами чи там їх партіями (др. Роговський і о. Карпович). Круг життєвих дій, охоплений цими картинами, досить широкий, — малюнки чисто громадянського характеру чергуються з малюнками із життя родинного, доповняють їх та збагачують подобами нових дієвих лиць. Критичний читач не може, правда, не висловити думки, що картина громадянського життя, розмальована тут Крушельницьким, хоч місцями дуже вдатна, то в ці-

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

лости все таки надто односторонна. Крушельницький був би сотворив комедійний архитвір, коли б проти політичних газардерів у стилі Роговського й Карповича та їх соромної боротьби стояла ще група свідомих, справді творчих діячів, які кінчили б комедію все таки перемогою громадянської самосвідомости. Тоді такі соціальні страхіття тут, як таємниці адвокатської канцелярії дра Роговського або парохіяльного уряду о. Карповича, стояли б на твердішій основі, їх внутрішня темінь зарисовувалася б на ясній тлі краще, словом — подоба автора зискали б на правді й конечности своєї появи. В тім безпросвітнім хаосі одначе, що його розмалював автор, безліч відемних рисів вражає вкінці тут і там не як сатира, тільки як карикатура, — і в цій слаба сторона нашої комедії. Цей рис карикатурности зазначається іменно в подобі о. Карповича, хоч своєю концепцією це може найвидатніша з усіх тут виведених осіб і мала б усі шанси стати репрезентативним типом у подуманім автором напрямі, коли б малюнок його в цілости не був такий односторонній. А подобі Роговського — і таких типів як Брехер або Лобода — не достає окремішности яркіших індивідуальних рисів, теж особливо тому, що бачиться тут майже виключно риси відемні. З чисто сценічного боку зазначається відемно ця обставина, що комедія стоїть здебільшого діяльностями й розмовами, — іноді цілими сторінками! — а не живою акцією, на яку складалося б певне, точно означене число яв, виведених з льогічною конечністю по строго доцільному пляні цілости. Та при виставі цієї штуки не трудно було б при допомозі доброї режисерії де-що зредувати довші діяльоти в користь енергійнішого сконцентрування чисто сценічних картин, яких у комедії Крушельницького немало і яким неможна відмовити сильного драматичного нерву (ось як просто знаменита сцена із слюсарем у канцелярії о. Карповича). Цей твір нашого письменника на всякий випадок цікавий і гідний уваги ширших кол наших читачів, особливо ж ізза щирости свого громадянського духа. І може можна тому висловити думку, що шановний автор помиляється, коли каже в передмові до цієї комедії, що як досі, крім Івана Франка, ніхто не звернув на неї уваги, так і далі громадянство відвертатиметься самовпевнено від картин, виведених у ній. Адже вже як

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

спроба комедії вищого типу заслугує цей твір А. Крушельницького вповні на це, щоб зазнайомився з ним кожний, хто цікавиться новостями нашого письменства, особливо ж в області української драми.

А. Крушельницький: „Трівога“. Драма в трьох діях. Друге, змінене видання. 8⁰, 132 сторін. Ціна 16.200 а. кор., 25 цент.

У своїм першій виданні належала ця драма до слабших творів нашого автора. Трагізм грішної любови між Оленою Верховою і її таємним коханням Щербатим змалював Крушельницький спершу більш яскравими ніж артистичними барвами, болючий хаос еротичного шаліття брав верх над передуховленою трагедією справді великого почування. В цій другій виданні однак бачимо де-які зміни, які доволі додатно зазначаються в цілому нашій драмі: подих важкого еротизму злагоджений автором тим, що він характери обох головних героїв (Олени й Щербатого) вибагроднює глибшими, етичними моментами; дикція являється тут більш зрівноважена, характеристика спокійніша, хоч усе ще без тої безумовно переконуючої сили, яка є признакою справді драматичних подіб. Все ж таки дається сказати, що в історії нашій модерної драми цей твір Крушельницького збереже свою вартість як причиною до розвитку нашій драматичній творчості останньої доби.

А. Хомик: „Всесильний доляр“. Оповідання. З передмовою М. Шаповала. 8⁰, 188 сторін. Ціна 19.800 а. кор., 30 цент.

Видання оцеї, самотньої у своїм роді письменницької спадщини незабутнього покійника, це зі сторони видавництва „Чайка“ акт пієтизму, вповні своєї цілі достойний. Адже А. Хомик був свого часу великою письменницькою надією, гостро обрисованою індивідуальністю як письменник і людина. Вистане тільки перечитати зібрані в цій, на жаль, невеличкій томику фантазії, життєві картини та думки на соціал-революційнім овиді, що їх колись в останній хвилі кинув на

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

папір той вільнодумець, то побачиться, скільки таланту, бистроумности, витонченої духовости та характеру в найглибшій значінні цього слова зійшло з пок. Хомиком у передвчасну могилу. Український письменницький світ повинен привітати появу цього, виготовленого видавництвом „Чайка“ збірного видання письменницької спадщини А. Хомика з як найбільшим заінтересуванням.

С. Черкасенко (П. Стах): „Про що тирса шелестіла“. Трагедія. 8^о, 170 + (2) сторін. Ціна 18.000 а. кор., 30 цент.

В Черкасенкові треба нині добачувати одного із серйозніших представників придніпрянської поетичної творчости України. Вистане ось перечитати тільки його трагедію на овиді запорожської бувальщини „Про що тирса шелестіла“, то побачиться, що талант Черкасенка видатно розвивається і навіть в області драми дає спроби значної вартости. Те годиться підкреслити тому, що поки-що навіть наші найкращі ліричні таланти наперекір своїм зусиллям не змогли створити справді монументального драматичного твору. Хто з нас не знає драматичних спроб О. Олеся, Л. Українки, або В. Пачовського? Всі вони повні цінних подробиць, усі вони означають менше або більше ступінь вищого розвитку в історії нашої драми, але твору переломового значіння між ними немає. Не є таким твором і Черкасенкове „Про що тирса шелестіла“. Та про те ця трагедія має в собі стільки поетичних цінностей — у першу чергу ліричного, а тут і там і строго драматичного характеру, — що треба її в області нашої драми уважати чи малим здобутком. Форма цієї драми виявляє доволі щасливе об'єднання старого класичного стилю ямбової трагедії з одної, а героїчно-ліричного стилю наших історичних дум з другої сторони і це є чи не найціннішою її прикметою. Особливо ж де-які ліричні партії в нашій драмі — прегарні, майже скрізь без порівняння вдатніші, ніж нпр. ліричні партії у драмі „Лісова пісня“ Українки. Так само дуже цінна в нашій драмі характеристика. Вона ніде не оперує шаблями, добирає здебільшого нових, енергійних, питомо

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

національних рисів і витворює тому ряд справді живих, як з історичного так і з загально-людського погляду цікавих людей (Сірко, Гедз). Характери дужі, суворі й невблагані вдаються при тім Черкасенкові багато краще, ніж духовости ніжні й ідеальні, і може тому сцена козацької наради та чудова сцена писання листу до султана — це картини повні такої природної і жагучої драматичної стихії, що треба їх причислити до найкращого, що створила наша новітня драма. Зате ж багато слабше представляється чисто ідейний бік нашої трагедії. Хоч той світогляд, на яким спирається духовість головного героя (Сірка), в засаді знаменито поставлений і саме на овиді Старого Запоріжжя симпатично новий, то преці його ідейні лінії не закріплені як треба, зза чого внутрішній овид нашої трагедії не має абсолютної переваги над її чисто сценічними видовищами. Дії: Сірко — Роман та Сірко — Оксана не вяжуться із силою безумовної драматичної та ідейної послідовности з ціловидом Сіркової духовости як трагічного героя і тут на мою думку причина цього, чому цей Черкасенковий твір мимо своїх пишних артистичних цінностей — особливо ж захоплюючо гарної мови, — все ж таки вершка драматичної штуки не досягає.

(1923. Книжка, Ч. 1—5.)

С. Черкасенко (П. Стах): „Казка старого млина“. Драма. 8^о, 138 + (2) сторін. Ціна 16.200 а. кор., 25 цент.

Цікаво поставлена, хоч теж не з усім послідовно переведена — провідна ідея в цій Черкасенковій драмі. Тихомирно-патріярхальному середовищеві старого млина у степу протиставить тут Черкасенко наступ безоглядних сил модерної цивілізації. Представники поступу (інженер Вагнер і його круг) змальовані в порівнянні з представниками середовища старого млина (Маряна і її круг) як чинник ворожий. Вони являються брутальною силою жорстокої дійсности проти ідилічної казки степового життя, тихим плесом якого не порушив досі розгар ніякої фабричної роботи. Ідея сама дуже гарна і є в нашій драмі цілий ряд сцен великої поетичної краси, завдяки яким ця драма — як і трагедія

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

„Про що тирса шелестіла“ — читається з неослабаючою цікавістю до самого кінця. Але значним промахом є тут те, що основний конфлікт між ідилею первісного степового життя і жорстокістю духа великоміської фабрики зведений автором кінець-кінців до чисто еротичного конфлікту (Вагнер—Маряна), зза чого ідейна перспектива цієї драми помітно завужується і характеристика головних осіб виходить подекуди загально-типовою (Вагнер—Юрко). Ще найбільше окремішню, найбільше живучу духовість виявляє Маряна, багато краща своєю справді дівочою психікою, ніж химерна Оксана у трагедії „Про що тирса шелестіла“.

(1923. Книжка, Ч. 1—5.)

С. Черкасенко (П. Стах): „Твори“, том III.
(Поезії). 8^о, 238 + (2) сторін. Ціна 27.000
а. кор., 40 цент.

Від того часу, як у нас мізерні збірки т. зв. ліричних віршів стали рік на рік творити трохи не єдиний доробок в області нашої поезії, — особливо ж в останнім десятилітті до війни, — то українська лірика завдяки всякого роду дебелим ліристам і ліроманам почала поволі сходити до рівня мервецьких схем, шаблонів і шаблоників. Згодом єдиним сюжетом тих сльозавих рифмачів ставали весняні захоплення й осінні смутки. Єдиними бездоганными римами зліпки у стилі: „май-край-гай-рай“, „мрії-надії“ або „мука-розпука“. І єдиною провідною думкою — добути чим скоріш слави українського Байрона або Бодлера. Які наслідки для духового життя і розвитку суспільності їх вічне слезіння, розпачання та проклинання могло б і мусіло мати — тим ці ліристи й ліромани в нас не журяться. Проблем вищого поетичного світогляду не існував для них так само, як не існував для них ні проблем індивідуального стилю, ні проблем індивідуальної, справді творчої форми. Краса ліричного настрою, передуховленого до останніх глибин даного почування, та проте вільного, ізвабтивного мов небесний легіт — ця відвічна краса ліричної пісні — губилася в їх тяжких, пів публіцистичних, пів прозових віршовомах зовсім. Реторичне пустомельство заступало здебільшого думку, патетичні

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

виклики — почування, а накопичування граматичних римів — форму. Тому такими новими, животворними появами на овиді нашої передвоєнної лірики були справді ліричні, справді виспівані пісні Олеса, гимни Филянського та огнисті, мов буровій захоплюючі дзеньки незабутнього Чупринки. Й тому пильніша увага належиться ліричній творчості С. Черкасенка (П. Стаха), зразком якої перед нами видана тут його третя лірична збірка.

Книга доволі обемиста.

Вона обіймає чотирнадцять груп, у цілості 92 вірші — між ними ширші, драматичним ладом розмальовані картини („В низинах“ — нічна фантазія) — та більшу поему, „У бурі білій“, на яку складається 27 віршів. Та проте ця обемиста книга, мов на перекір тому, що це сама лірика — читається доволі цікаво. Правда, — надто нового світогляд поета не виявляє, як-що не уважати ідейною новістю таких вигуків, як у віршах: „Місто регочеться, кидає в гору сміхом пожеж...“ („Червоний прапор“, ст. 73.), „Я — капітал...“ (З циклю „Спрут“, ст. 145), або „Без легенд, безглуздох мітів...“ („Наше Свято“, ст. 67).

І цілий ряд таких інших, сказати б, чисто партійних віршів. Світогляд нашого поета взагалі — найслабша сторона його артистичної духовости. Це в цілості світогляд людини, якій не достає внутрішньої волі, духового зрівноваження. Черкасенко, правда, трохи не при кожній нагоді прославляє сонце, як свого єдиного бога, як найглибше джерело своєї творчости та як свій найвищий поетичний ідеал (цикль: „Молоде Сонце“). Але цілість його духового овиду доказує, що його пісні про сонце — це здебільшого красна, — щоб не сказати фразеологічна — реторика, по-за якою справді соняшної, значить гармонійно-визвольної духовости все-таки — небагато. Бодай поки-що.

Почуваємо тут усе таки, що це не спів вільного духом, тільки мрії поета важко поневоленої нації, який увесь свій світ і щастя добачує у визволенні Рідної України. І мабуть тому всі ті пісні, що присвячені визвольній боротьбі вітчизни, виходять у Черкасенка здебільшого переконуючо і справді стихійно, майже скрізь багато краще, ніж його нещирі і де-що наївні декларації на тему всепролетарського єднання та обу-

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

рення (у стилі „Отче наш“ та „Селянинові“). Таких віршів, присвячених нещасній Рідній Землі, в нашій збірці доволі багато й де-які з них такі глибокі своїм почуванням, такі майстерні своїм простим і протестично ліричним висловом, що варта ради них перечитати цю книжку Черкасенка раз, другий і десятый...

До тої групи треба зачислити й доволі оригінальні цикли „Весілля“ та „Мари чорного крука“, в яких почувається тут і там вплив Олеся і подекуди й Шевченка та які протест зберігають окремішність Черкасенкової дикції і лінії. І це саме можна сказати про Черкасенкові еротики, з яких де-які треба без сумніву причислити до кращих у нашій новітній ліриці (нпр. дуже гарне „На горах“ у циклі „Омани“, ст. 155). Так само визначний талант виявляє Черкасенко в малюванні природи, яка, правда, не відкриває йому так своїх найглибших красот, як Олесеві або Филянському або Чупринці, але все-таки дуже далеко тут від колишніх лірвацьких шаблонів (особливо в циклю: „Золоті пожари“): Взагалі годиться піднести, що оскільки не брати під увагу хиткості та орнаментальної поверховності червоно-пролетарського світогляду автора — який він зрештою сам у поемі „У бурі білій“ доводить до повного абсурду... то ліричний тип, виявлений Черкасенком, має багато даних на те, щоб стати репрезентативним. Мова в нашого поета своєю чистістю гарна, почування й його вислів здебільшого стихійні, картини повні важкого, темного блиску, домінанта дикції — невмолима, закріплена в собі серйозність. І новість форми зазначається значною кількістю нових римів й елегантною енергією ритмів.

В цілості: Черкасенкова третя книга це — навіть попри свої силувано реторичні партії — далеко не те, що продукували передвоєнні ліричні манеристи. І віденське видавництво „Чайка“ придбало собі нову заслугу, випустивши цю збірку Черкасенка книжкою, яка своїм зовнішнім видом може задоволити навіть дуже вибагливих читачів.

(„Літ. Наук. Вістник“, 1923. Книжка, VIII).

II. Бібліотека світових класиків.

(Переклади з чужих авторів.)

В. Гюґо: „Люкреція Борджія“. Трагедія. Переклала В. О'Коннор-Вілінська. З передмовою дра Остапа Грицяя. 8^о, XVI + 94 + (2) сторін. Ціна 12.600 а. кор., 20 цент.

Як блискучий зразок драматики Віктора Гюґо — та з тим і романтичної французької драми взагалі — належить цей твір до найбільш відомих в європейським драматичнім репертуарі. Тому переклад його являється значним збагаченням нашої перекладної літератури (в області драми), тим більше, що найглибше єство творчости В. Гюґо, — того найбільшого поета Франції XIX. ст., — в нас здебільшого невідоме. З того погляду літературно-критична передмова до нашої трагедії пробує познайомити читача ближче зі значінням нашого твору в його часі і в теперішности.

Т. Ґотіє: „Панна де Мопен“. Роман. Переклав М. Шраг. З передмовою дра Остапа Грицяя. Перший том. 8^о, XX + 262 + (2) сторін. Ціна 32.400 а. кор., 50 цент.
Другий том. 8^о, 300 сторін. Ціна 34.200 а. кор., 50 цент.

Один з найславніших романів, що їх видало французьке письменство в добі романтизму. Він захоплює читача не тільки незвичайно інтересними подіями, повними романтичного чару, але й прегарними думками про найріжніші питання з області вселюдського життя. Ґотіє — це наче Оскар Уайльд першої половини XIX. ст., він пориває читача все наново брилянтним дощем своїх парадоксів, афоризмів та поетичних і філософічних помислів. Переклад цього роману — це діло культурного значіння для кожного письменства.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

Ч. Дікенс: „Цвіркун у запічку“. Оповідання. Переклала др. Надія Суровцова. З передмовою дра Остапа Грицяя. 8⁰, XVI + 120 сторін. Ціна 16.200 а. кор., 25 цент.

Хоч великий англійський оповідач добре відомий у нашій перекладній літературі, то цей новий переклад одного з найгарніших оповідань Дікенса привітають українські читачі мабуть дуже радо. Наш новий переклад різниться від давніших перекладів „Цвіркуна в запічку“ ще й інструктивною, літературно-історичною передмовою, з якої український читач уперше дізнається про значіння й найглибше єство творчости Дікенса на овиді історичної епохи.

А. Доде: „Сафо“. Роман. Переклав В. Чорний. З передм. дра Остапа Грицяя. 8⁰, 2 томи.

Обік Фльобера, Мопасана й Золя являється Альфонс Доде одним з найспосібніших романсієрів Франції у другій половині XIX. ст. В його духовости зазначається дуже видатно рис погідної доброти, люблячого співчування з немічними й упослідженими, зза чого де-які критики називають його французьким Дікенсом. Роман „Сафо“ — це один з його найбільш відомих творів. Його змістом є трагічна історія любови між молодим юнаком і старшою вже, зате ж у коханні гаразд досвідною жінкою, яка кінець кінців стає причиною духової руїни молодого героя роману. Майстерський спосіб оповідання Доде приковує увагу читача від сторінки до сторінки що-раз сильніше.

Г. Еберс: „Адріян і Антіной“. Роман. Переклав М. Троцький. З передмовою дра Остапа Грицяя. Перший том. 8⁰, XVI + 210 сторін. Ціна 25.200 а. кор., 40 цент.
Другий том. 8⁰, 248 сторін. Ціна 27.000 а. кор., 40 цент.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

Третій том. 8⁰, 256 сторін. Ціна 28.800 а. кор., 45 цент.

Романи цього німецького оповідача здобули колись європейську славу своїми принадними картинами із життя давньої давнини — особливо старинного Єгипту. Їх перекладано свого часу майже на всі європейські мови, — появився і в нас переклад його роману „Ното сум“. Роман „Адріян і Антіной“ (Цісар) належить до кращих творів нашого автора. Як головних героїв бачимо тут цісаря Адріана і славного своєю красою Бітинійця Антіноя, причім пізнаємо ближче життя і духовість колишньої Александрії.

Г. де Мопасан: „Монт-Оріоль“. Роман. Переклав М. Шраг. З передмовою дра Остапа Грицяя. Перший том. 8⁰, XVIII + 174 сторін. Ціна 21.600 а. кор., 30 цент.

Другий том. 8⁰, 180 ст. Ціна 19.800 а. к. 30 цент.

Мопасан, — цей „Шекспір оповідання“, ще дуже мало відомий у широких колах наших читачів. Знаємо його ім'я і де-кілька дрібніших новель, але не знаємо майже нічого про його найкращі й найславніші твори. З уваги на це видавництво „Чайка“ подає оцим переклад Мопасанового роману „Монт-Оріоль“, одного з кращих між більшими творами цього великого письменника. На овиді малої купелевої місцевости змальовує тут Мопасан історію одного кохання з таким поглибленням, з таким всестороннім знанням життя, людей і природи, що читається її зі справжньою насолодою від першої до останньої сторінки. Це архитвір романової психології.

Г. де Мопасан: „На воді“. Оповідання. Переклав М. Шраг. З пер. дра Остапа Грицяя. 8⁰, XX + 144 ст. Ціна 18.000 а. кор., 30 цент.

Це незвичайно інтересний щоденник одної подорожі Мопасана яхтом по Середземнім морі, важний як дзер-

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

кало найглибшого духового життя автора. Тому з читачів, хто знає ближче трагедію творчости й життя Мопасана в останніх його роках, — про це дізнається читач із передмови, — дуже цікаво стежити на сторінках цього щоденника за найтайнішими проявами страждучого духа поета й людини. А попри це захоплює тут читача таке багатство найоригінальніших думок про найрізніші питання людського життя, що просто почувається охоту записувати кожне слово цієї книжки як зразки своєрідного поетично-філософського світогляду.

А. Мюссе: „Андреа дель Сарто“. Драма. Переклав С. Пащенко. З передмовою дра Остапа Грицяя. 8^о, VIII + 91 + (1) сторін. Ціна 12.600 а. кор., 20 цент.

Імя А. Мюссе як поета відоме в цілім світі, — та проте його найвизначніші твори — так само як і твори великого Віктора Гюґо — українським читачам мало відомі. Тому обидва переклади з Мюссе, випущені видавництвом „Чайка“, являються дуже побажаним вкладом у ряд українських перекладів з французького письменства, того найбільше впливового європейського письменства, починаючи від XVII. ст. Драма „Андреа дель Сарто“ Мюссе належить до більше знаменних творів цього поета, про артистичну індивідуальність якого дізнається читач основніше з передмови.

А. Мюссе: „Тіціянів син“. Оповідання. Переклав С. Пащенко. З передмовою дра Остапа Грицяя. 8^о, XII + 79 + (1) сторін. Ціна 10.800 а. кор., 20 цент.

Це гарне оповідання розкриває перед читачем цікаві картини з життя артистів в часі італійського Ренесансу. Довша передмова подає історично-критичну характеристику цілої епохи, з якої вийшла творчість передових поетів новітньої Франції, зза чого вона є важним доповненням до передмови в „Андреа дель Сарто“.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

Стендаль: „Абатеса ді Кастро“. Оповідання. Переклав С. Пащенко. З передмовою дра Остапа Грицяя. 8⁰, XVI + 160 сторін. Ціна 19.500 а. кор., 30 цент.

Стендаль — один з найбільших письменників, що їх видала Франція епохи Наполеона I. Його (хоч і нечисленні) твори — романи й новелі — відіграли значну роль в розвитку як французької так і загально-європейської прозової епіки у продовж XIX. ст. і вони в Європі відомі кожній освіченій людині. Особливо ж прекрасні новелі Стендаля, з яких видавництво „Чайка“ подає поки-що два зразки: „Абатеса ді Кастро“ та „Ченчі“. Найважливіші артистичні прикмети цих обох творів та цілої творчости Стендаля ясує обширно передмова.

Стендаль: „Ченчі“. Оповідання. Пер. С. Пащенко. З передмовою дра Остапа Грицяя. 8⁰, XII + 56 ст. Ціна 7.200 а. кор., 12 цент.

Як „Абатеса ді Кастро“ так і оповідання „Ченчі“ змальовує таємничі принади та жорстокі страхіття епохи Ренесансу. Події, описані тут, належать до найцікавіших в історії Італії. Обидва ті оповідання мають велику культурно-історичну стійність тим, що зложені автором вірно на основі тогочасних літописних грамот.

Л. Толстой: „На кожний день“. Переклав В. Тюлюпа. Частина I. 8⁰, 100 сторін. Ціна 12.600 а. кор., 20 цент.

Ч. II. 8⁰, 96 стор. Ціна 10.800 а. кор., 20 цент.

Ч. III. 8⁰, 104 стор. Ціна 12.600 а. кор., 20 цент.

В цілості це своїм змістом просто-дорогоцінна книга. На неї складаються думки, записки й спостереження, списувані Толстим при читанні визначних творів світового письменства, найрізноманітнішого змісту та напрямку, але з особливою увагою на один ідеал: ідеал видосконалення людини. Так чуємо тут про те най-

ВИДАВНИЦТВО "ЧАЙКА"

кращі вислови письменників і філософів Сходу й Заходу, починаючи від Конфуція і Ляо-Тсе, кінчаючи духовими величами нашого часу й самим Толстим, який час до часу проголошує глибокі слова своєї власної мудрости. Ця чудова книга повна життєво-морального духа в найкращім значінні цього слова; вона розважає душу та вчить так багато, що треба справді читати її що-дня, щоб присвоїти собі її багатство.

Г. Фльобер: „Салямбо“. Роман. Переклав В. Чорний. З передмовою дра Остапа Грицяя. Перший том. 8⁰, VI + 154 сторін. Ціна 18.000 а. кор., 30 цент.

Другий том. 8⁰, 140 сторін. Ціна 16.200 а. кор., 25 цент.

Третій том. 8⁰, 140 сторін. Ціна 16.200 а. кор., 25 цент.

„Салямбо“ — це один з передових творів в області європейського історичного роману, поява якого була епохальним явищем в історії світового письменства. Розмальовані в ньому картини з історії старинної Картаїни, яку Фльобер розсліджував на місці два роки, такі могутні своєю силою, красою і правдою, що потрясають до глибини душі і вчать читача більше, ніж цілі томи сухої історії. Цей роман перекладено на всі культурні мови. Тому поданий тут переклад на українську мову являється цінним здобутком в області нашого перекладного письменства. Не повинно в нас бути ні одної освіченої людини, яка не читала б „Салямбо“ Фльобера.

III. „Українській дитині“.

Книжечки для дітей. 4⁰.

під редакцію АНТОНА КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО.

1. **„Лісовий царь Ох“**. Народна казка. 24 стор. З 5 образками і з кольоровими малюнками Юрка Русова. Ціна 10.500 а. к., 18 цент.
2. **„Злидні“**. Народна казка. 12 стор. З 5 кольоровими малюнками Юрка Вовка. Ціна 6.000 а. к., 10 цент.
3. **„Царь Лев“**. Народна казка. 32 стор. З 29 малюнками (в 2 кольори) Олени Кульчицької. Ціна 12.500 а. к., 20 цент.
4. **„Хатка в лісі“**. Народна казка. 16 стор. З 6 кольор. малюнками Юрка Вовка. 8.000 а. к., 12 цент.
5. **О. Олесь: „Рак рибалка“**. Поезії. 16 стор. З 6 образками і 5 кольоровими малюнками Юрка Вовка. Ціна 8.000 а. к., 12 цент.
6. **„Царенко і змії“**. Народна казка. 32 стор. З 6 кольор. мал. Юрка Вовка. Ціна 12.500 а. к., 20 цент.
7. **О. Олесь: „Вовченя“**. Поезії. З 2 образками і 4 кольор. мал. Юрка Вовка. Ціна 8.000 а. к., 12 цент.
8. **„Про морського царя й його дочок“**. Народна казка. 20 стор. З 5 кольоровими малюнками Юрка Вовка. Ціна 10.000 а. к., 15 цент.
9. **О. Олесь: „Іменини“**. Поезії. 16 стор. З 2 образками і 3 кольоровими малюнками Юрка Вовка. Ціна 8.000 а. к., 12 цент.
10. **„Царевич Яків“**. Народна казка. 32 стор. З 9 кольор. мал. Юрка Вовка. Ціна 12.500 а. к., 20 цент.
11. **О. Олесь: „Ялинка“**. Поезії. 16 стор. З 4 образками і 4 кольор. мал. Юрка Вовка. Ціна 8.000 а. к., 12 цент.
12. **О. Олесь: „Поєдинок“**. Поезії. 16 стор. З 4 образками і 4 кольоровими малюнками Юрка Вовка. Ціна 8.000 а. к., 12 цент.

Друкуються або приготровляються до видання ось такі твори:

Українське письменство:

О. Грицай: „Новелі“.

— „Критичні студії з новітнього письменства“.

П. Карманський: „Між рідними в південній Америці“. 8^о. З 16 малюнками. 212 сторін. Ціна 32.000 а. кор., 50 цент.

А. Крушельницький: „Дужим помахом крил“. III том.

Іван Крушельницький: „Весняна пісня“. Поезії.

Світове письменство:

1. Англійська література.

Дж. Г. льорд Байрон: „Сарданапаль“. Трагедія. З передмовою про Байрона і байронізм в європейськiм письменстві XIX. ст.

Е. Бульвер: „Останні дні Помпеїв“. Роман. З передмовою про психологію античного життя в романовiм письменстві новітньої доби.

Г. Д. Велз: „Машина часу“. Роман. З передмовою про модерний природописний роман.

Ч. Дікенс: „Льондонські нариси“. З передмовою про значіння Дікенсової творчості для вселюдської етики.

О. Гольдсміт: „Душпастир з Векфільду“. Роман. З передмовою про класичний роман в Англії.

В. Ірвінг: „Альгамбра“. Нариси. З передмовою про романову школу Вальтера Скота в Англії.

Ч. Кінгслей: „Гіпатія“. Роман. З передмовою про античний роман в європейській літературі.

Дж. Мередіт: „Трагічні комедіянти“. Роман. З передмовою про Мередітову романову творчість.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

- А. Редкліф: „Оповідання про ліс“. Роман. З передмовою про фантастичний роман у світовій літературі.
- С. Річардзен, Т. Смолет і Г. Фільдінг: „Вибір з їх творів“. З передмовою про початки новітнього англійського роману та його вплив на сучасну європейську творчість.
- В. Скот: „Айвенго“. Роман. З передмовою про життя і творчість В. Скота.
- „Кенілворт“. Роман. З передмовою про історичний овид цього оповідання.
- Л. Стерн: „Чутлива мандрівка крізь Францію та Італію“. Оповідання. З передмовою про автора та його твори.
- О. Уайльд: „З тюремного записника“. З передмовою про життя Оскара Уайльда.
- „Портрет Доріана Грейя“. З передмовою про літературну творчість Оскара Уайльда.
- П. Б. Шелі: „Родина Ченчі“. Трагедія в 5 діях. З передмовою про життя і творчість поета.

2. Німецька література.

- В. Алєнсіс: „Вибір із творів“. З передмовою про романову школу Вальтера Скота в Німеччині
- Л. Берне: „Студії та нариси“. З передмовою про значіння Берне в новітнім письменстві.
- Г. Гайне: „Вибір із прози“. З критично-історичною студією про Гайне як поета, письменника і людину.
- І. Г. Гердер: „Вибір із творів“. З передмовою про життя і творчість письменника.
- П. Гайзе: „Новелі“. З передмовою про модерну німецьку новелю.
- Е. Т. А. Гофман: „Новелі“. З передмовою про письменницьку діяльність Гофмана.
- Й. В. Гете: „Вибір із прози“. З передмовою про значіння Гете у світовім письменстві.
- М. Ебнер-Ешенбах: „Новелі“. З передмовою про німецьку письменницьку творчість в Австрії.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

- Жан Поль** (Ріхтер, І. П.): „Думки про життя, людей і творчість“. З передмовою про письменницьку діяльність Ріхтера.
- Г. Зудерман**: „Весілля Йолянти“. Новеля. З передмовою про початки німецької письменницької модерні.
- Г. Келлер**: „Новелі“. З передмовою про швейцарську школу поетів у німецькім письменстві.
- Г. Кляйст**: „Михайло Кольгас“. Оповідання. З передмовою про новелістичну творчість у добі німецького романтизму.
- „Германовий бій“ (Hermansschlacht). Трагедія в 5 діях. З передмовою про драматичну творчість Кляйста.
- Г. Е. Лессінг**: „Вибір з критичних творів“. З передмовою про історію літературно-критичних дослідів.
- „Натан-мудрець“. Драма в 5 діях. З передмовою про драматичну творчість Лессінга.
- Марліт** (Йон, Євгенія): „Таємниця старої мамзель“. Роман. З передмовою про жіночу творчість у німецькім письменстві.
- П. Розегер**: „Лісові оповідання“. З передмовою про письменницьку творчість Розегера.
- Т. Фонтан**: „L'Adultera“. Новеля. З передмовою про новітній німецький роман.
- Ф. Шіллер**: „Феско“. Трагедія в 5 діях. З передмовою про творчість Шіллера.
- Ф. Шпільгаген**: „Новелі“. З передмовою про німецький роман в 1855—1870 рр.

3. Голяндська література.

- Л. Куперус**: „Еляґабаль“. Роман. З передмовою про голяндських оповідачів.
- Мультатулі** (Декер, Едвард): „Нариси та оповідання“. З передмовою про голяндське письменство до Мультатулі.

4. Скандинавська література.

- Г. Банг**: „Її величність“. Оповідання. З передмовою про життя і творчість письменника.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

- Б. Бернзон: „Новелі“. З передмовою про значіння Бернзона в новітнім письменстві.
- З. Ляґерлеф: „Вибір із творів“. З передмовою про творчість письменниці.
- Скандинавські оповідачі. (Збірка оповідань ось таких авторів: А. Кілянд, А. Гарборґ, П. Гальстром, П. Нанзен, Г. Драхман, М. Торезен, І. Гаєрстам і В. Гайденстам.) З томи. З передмовою про скандинавські літератури.
- А. Стріндберг: „Вибір із прози“. З передмовою про Стріндберґа і скандинавську драму.
- Е. П. Янобзен: „Марія Груббе“. Історичний роман. З передмовою про історичний роман у скандинавському письменстві.

5. Французька література.

- Г. Бальзан: „Батько Горіо“. Роман. З передмовою про романову творчість Бальзака на овиді його епохи.
- „Княгиня Лянже“. Новеля. З передмовою про Бальзака як уподобника жінок.
- Ф. Вольтер: „Кандід або найкращий з усіх світів“. З передмовою про значіння Вольтера як одного з творців новітньої духовости.
- Й. А. Гобіно: „Вибір із прози“ (головно з творів: „Азійські новелі“ та „Ренесанс“). З передмовою про твори та значіння Гобіно.
- Д. Дідеро: „Черниця“ (La Religieuse). Роман. З пер. про літературні напрями в передреволюційній Франції в звязку з історією „Великої Енциклопедії“.
- О. Дюма sen.: „Три мушкетери“. З передмовою про історичні романи Дюма у відношенні до романової школи В. Скота.
- Е. Золя: Новелі: „Нанта“, „Наступ на млин“ і де-що з „Оповідань для Нінон“. З передмовою про значіння романової творчости Золя для світового письменства.
- „Рим“. Роман з трильогії „Три міста“. З передмовою про окончні висліди світогляду Золя.
- А. Р. Лесаж: „Кривий чорт“. Роман. З передмовою про початки класичного французького роману.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

- П. Меріме: Новелі „Венус із Іль“, „Привид Карла IX.“ і „Етрурійська ваза“. З передмовою про творчість Меріме.
- Ш. Монтескіє: „Перські листи“. (У виборі.) З передмовою про значіння творчости Монтескіє в передреволюційній добі.
- Е. Ожіє: „Родина Фуршамболь“. З передмовою про французьку драму в XIX. ст.
- А. Ф. Прево д'Ексіль: „Манон Леско“. Оповідання. З передмовою про французьку новелю у XVIII. ст.
- Ж. Расін: „Федра“. Трагедія в 5 діях. З передмовою про класичну драму Французів.
- Ж. Ж. Руссо: „Вибір із творів“ (головно з романів: „Юлія“ і „Еміль“ та з книг: „Мрії самотного мандрівника“ та „Моя сповідь“). З пер. про життя і творчість Руссо зі становища новітньої культури.
- Ж. Санд: „Індіяна“. З передмовою про жіночу творчість у світовім письменстві.
- Б. Сен-Пьер: „Павло та Віржінія“. Оповідання. З передм. про екзотичні мотиви у світовім письменстві.
- А. Л. Ж. Сталь-Гольштайн: „Вибір із творів“ (головно з „Корінна“ і „Німеччина“). З пер. про роль авторки у французькім письменстві доби I-ого цісарства.
- К. Тіліє: „Мій дядько Бенямин“. Гумористичний роман. З передмовою про гумористичний роман у світовім письменстві.
- Г. Фльобер: „Три оповідання“ („Легенда про св. Юліяна“, „Геродіяда“ і „Нехитре серце“). З передмовою про Фльобера як людину, письменника та артиста.
- Ф. Р. Шатобріян: „Аталя“, „Рене“ і „Останній з роду Абенцерагів“. Оповідання. З передмовою про перші почини французької романтики.

6. Італійська література.

- В. Альфієрі: „Филип II.“ Трагедія в 5 діях. З передмовою про класичну драму в італійській літературі.
- Г. Д'Анунціо: „Тріумф смерти“. Роман. З передмовою про романову творчість Д'Анунціо.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

- К. Гольдоні: „Цікаві жінки“. Комедія в 3 діях. З передмовою про італійську комедію.
- Г. Деледда: „Новелі“. З передмовою про творчість цієї письменниці.
- Г. Кастельнуово: „Новелі“. З передмовою про новітню італійську новелю.
- А. Манцоні: „Заручені“ (Promessi Sposi). Історичний роман. З передмовою про школу Вальтера Скота в Італії.
- С. Пелліно: „Моя тюрма“. Спогади. З передмовою про політичних мучеників серед представників світового письменства.
- М. Серао: „Addio amore“. Роман. З передмовою про італійський суспільний роман у ХІХ ст.
- А. Фогаззаро: „Таємниця поета“. Роман. З передмовою про творчість Фогаззаро.

7. Еспанська література.

- Д. П. де Аляркон: „Капітан Венено“. Новеля. З передмовою про еспанських новелістів новішої доби.
- Ф. Кабаллеро: „Оповідання“. З передмовою про еспанську літературу в ХІХ ст.
- П. Кальдерон: „Обожання хреста“. Драма в 3 діях. З передмовою про класичну драму Еспанії.
- Х. Валера: „Пепіта Хіменец“. Роман. З передмовою про еспанський роман у ХІХ ст.
- Льопе де Вега: „Рабиня свого любка“. Комедія в 3 діях. З передмовою про творчість і значіння автора.

8. Португальська література.

- Альмейда-Гаррет: „Чернець із Сантарем“. Роман. З передмовою про португальську літературу до і після Камоенша.

9. Російська література.

- Л. Толстой: „На кожний день“. Томи IV—XII.
- І. Тургенев: „Записки мисливця“. Оповідання. З передмовою про життя і творчість Тургенева.

Видавництво „Чайка“

має до продажу такі книжки інших видавництв:

- В. Винниченко:** „Твори“, том I. Краса і сила й інші оповідання. 8⁰, 260 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том II. Голота й інші оповідання. 8⁰, 292 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том III. Боротьба й інші оповідання. 8⁰, 252 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том IV. Кузь та Грицунь і інші оповідання. 8⁰, 218 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том V. Історія Якимового будинку й інші оповідання. 8⁰, 212 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том VI. Рівновага (роман з життя емігрантів). 8⁰, 274 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том VII. По свій. Роман. 8⁰, 208 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том VIII. Божки. Роман. 8⁰, 356 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том IX. Босяк і інші оповідання. 8⁰, 248 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том X. Чесність з собою. Роман. 8⁰, 268 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Твори“, том XI. Хочу. Роман. 8⁰, 304 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- „Біля машини“. Оповідання. 8⁰, 32 сторін. Ціна 3600 а. кор.
- „Голод“. Оповідання. 8⁰, 16 сторін. Ціна 1800 а. кор.
- „Записна книжка“. Оповідання. 8⁰, 16 сторін. Ціна 1800 а. кор.
- „Контрасти“. Оповідання. 8⁰, 36 сторін. Ціна 3600 а. кор.
- „Промінь сонця“. Оповідання. 8⁰, 12 сторін. Ціна 1800 а. кор.
- „Кузь та Грицунь“. Оповідання. 8⁰, 32 сторін. Ціна 3600 а. кор.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

- В. Винниченко:** „Між двох сил“. Песа на IV дії. 8⁰, 136 сторін. Ціна 18.000 а. кор.
- „Відродження нації“ (історія української революції), том I. 8⁰, 348 сторін. Ціна 40.000 а. кор.
- „Відродження нації“, том II. 8⁰, 328 сторін. Ціна 40.000 а. кор.
- „Відродження нації“, том III. 8⁰, 536 сторін. Ціна 60.000 а. кор.
- М. Грушевський:** „Всесвітня історія“, том I. 8⁰, 202 сторін, 36 малюнків. Ціна 23.400 а. кор.
- „Всесвітня історія“, том II. 8⁰, 270 сторін, 67 малюнків. Ціна 30.600 а. кор.
- „Історія України“. Підручник для середніх і вищих початкових шкіл. 8⁰, 216 сторін. Ціна 25.260 а. кор.
- „Про старі часи на Україні“. Коротка історія України. 8⁰, 120 сторін, 48 малюнків. Ціна 14.400 а. кор.
- „Культурно-національний рух на Україні“ в віці XVI—XVII. 8⁰, 248 сторін. Ціна 30.000 а. кор.
- В. Даймер:** „Німецька кооперація“, том I. 8⁰, 140 сторін. Ціна 10.000 а. кор.
- Р. Кіплінг:** „Брати Моуглі“. Оповідання з життя дитини між звірятами. 8⁰, 238 сторін, 27 малюнків. Ціна 30.000 а. кор.
- А. Крушельницький:** „Артистка“. Драма в 3 діях. 8⁰, 124 сторін. Ціна 14.400 а. кор., 25 цент.
- „Буденний хліб“. Оповідання. 8⁰, 284 сторін. Ціна 30.600 а. кор., 50 цент.
- „Ірена Оленська“ і інші оповідання. 8⁰, 296 сторін. Ціна 32.400 а. кор., 50 цент.
- „Як пригорне земля“. Повість у двох частинах. Частина I: „Як промовить земля“. 8⁰, 152 сторін. Ціна 18.000 а. кор., 30 цент. — Частина II: „Як пригорне земля“. 8⁰, 300 сторін. Ціна 34.200 а. кор., 50 цент.
- В. Левинський:** „Народність і держава“. 8⁰, 128 сторін. Ціна 15.000 а. кор.
- „Соціалістичний інтернаціонал і поневолені народи“. 8⁰, 144 сторін. Ціна 20.000 а. к.

ВИДАВНИЦТВО „ЧАЙКА“

- В. Липинський: „Україна на переломі 1657—1659 р.“**
Замітки по історії українського державного будівництва. 8⁰, 304 сторін. Ціна 38.000 а. кор.
- О. Олесь: „З журбою радість обнялась“.** Поезії, том I. 8⁰, 144 сторін. Ціна 18.000 а. кор.
- **„Поезії“**, том V. 8⁰, 160 сторін. Ціна 20.000 а. кор.
- **„Поезії“**, том VII. Чужиною. 8⁰, 96 сторін. Ціна 12.000 а. кор.
- **„На зелених горах“.** Поезії. 8⁰, 32 сторін. Ціна 4000 а. кор.
- В. Павлусевич: „З пісень кохання“.** 8⁰, 144 сторін. Ціна 16.200 а. кор., 25 цент.
- А. Паннекун: „Марксизм і Дарвінізм“.** Переклад М. Галагана. 8⁰, 70 сторін. Ціна 9000 а. кор., 15 цент.
- А. Сербиненко: „Кооперація на селі“.** 8⁰, 32 сторін. Ціна 1800 а. кор.
- **„Українська споживча кооперація“.** 8⁰, 20 сторін. Ціна 1800 а. кор.
- Юр. Сірий: „Про світ божий“.** Бесіди по природознавству. 8⁰, 104 сторін, 46 малюнків. Ціна 10.800 а. кор.
- **„До гір! До моря!“** Оповідання з ілюстраціями. 8⁰, 000 сторін. Ціна 10.000 а. кор.
- **„Про горобця, славного молодця“.** Оповідання для дітей. 4⁰, 16 сторін. Ціна 10.000 а. кор.
- **„Мандрівка краплини води“.** Оповідання для дітей. 4⁰, 16 сторін. Ціна 10.000 а. кор.
- М. Чайковський: „Тригонометрія“.** Повний курс. 8⁰, Ціна 36.000 а. кор.
- С. Черкасенко: „Рідна школа“.** Частина I. 8⁰, 163 сторін, з багатьма малюнками. Ціна 9000 а. кор.
- **„Рідна школа“.** Частина III. 8⁰, 292 сторін, з багатьма малюнками. Ціна 30.000 а. кор.
- **(П. Стах): „Твори“**, том I. Поезії. 8⁰, 204 сторін. Ціна 25.000 а. кор.
- **„Твори“**, том II. Поезії. 8⁰, 198 сторін. Ціна 25.000 а. кор.

Ціни подані в австрійських коронах і американських долярах, loco Відень без пересилки. — При книгарських замовленнях звичайний книгарський опуст

Адреса видавництва:

VERLAG „TSCHAJKA“

Österreich, Wien V, Nikolsdorfergasse 7—11

З друкарні Христофа Райсера Синів у Відні